

پرسش نامه مسابقه
سوکنامه کربلا
ترجمه مفضل
"اللہوف علی قتلی الطفوف"

معاونت آموزشی تربیتی جامعہ الزہراء سلام اللہ علیہا

ادارہ کل امور تربیتی

ادارہ قرآن و حدیث

باسمه تعالی

شیوه دریافت سؤالات

- سایت جامعه الزهراء سلام الله عليها
- سرای ثقلین - ورودی ساختمان شهید بهشتی رحمه الله عليه

مهلت تحویل پاسخنامه:

مهلت تحویل پاسخنامه: ۳۰ مهر ماه

روش تحویل پاسخنامه

- ✓ طلاب حضوری:
- تحویل به سرای ثقلین - ورودی ساختمان شهید بهشتی رحمه الله عليه
- ✓ طلاب غیر حضوری:

ارسال پاسخنامه تایپ شده یا pdf به پست الکترونیکی hadith@jz.ac.ir

شماره تماس: ۳۲۱۱۲۳۵۵

لذا توجه به نکات زیر جهت شرکت در این دوره حائز اهمیت است:

۱. تمام پاسخ ها با مراجعه شخص شرکت کننده و با مراجعه به منبع اصلی پاسخ داده شود.
۲. در هنگام تکمیل پاسخ نامه درج همه اطلاعات درخواستی از طلاب از ضروریات است .
بدیهی است در صورت نقص در تکمیل اطلاعات از قبیل شماره تحصیلی یا ... پیامد آن متوجه خود طلبه است.
۳. پاسخ ها در برگه **ae** و با مشخصات کامل (نام و نام خانواگی، نام پدر، کد ملی، کد تحصیلی، نام بخش محل تحصیل، شماره تماس و ایمیل) ارائه گردد.
۴. طلاب حضوری می توانند پاسخ نامه های تایپ شده یا دستنویس خود را به صورت حضوری به اداره قرآن و حدیث جامعه الزهراء سلام الله علیها تحویل دهند.
۵. طلاب غیر حضوری فایل word یا pdf پاسخ نامه های خود را به پست الکترونیک اداره قرآن و حدیث به آدرس hadith@jz.ac.ir ارسال کنند.
۶. هر طلبه تنها مجاز به یکبار ارسال پاسخ نامه از طریق پست الکترونیک است و در صورت تکرار، آخرین پاسخ نامه دریافت شده مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

« بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ »

مشخصات منبع مورد استفاده:

نام کتاب: أَلْهَوَفُ عَلٰی قَتْلِ الطَّفُوفِ يَا أَلْمَلْهَوَفِ عَلٰی قَتْلِ الطَّفُوفِ

آهی سوزان بر مزار شهیدان

مؤلف: سید بن طاووس رحمه الله عليه

مترجم: سید احمد فهري زنجانی

چاپ هفتم/تابستان ۱۳۹۲ - ناشر: شرکت چاپ و نشر بین الملل - تعداد صفحات:

۳۰۴ صفحه

معرفی کتاب اللهوف:

کتاب «اللهوف علی قتلی الطفوف» اثر سید بن طاووس پیرامون شرح قیام امام حسین علیه السلام از حرکت ایشان از مدینه، حوادث روز عاشورا تا بازگشت اسرا به وطن می‌باشد. از مشخصه‌های این کتاب آن است که به صورت یک داستان پیاپی تنظیم شده است. در اعتبار این کتاب باید گفت هرچند روایات این کتاب مانند بسیاری از کتب تاریخی دیگر، بدون ذکر سلسله اسناد نقل شده است، اما بیشتر اندیشمندان گذشته و حال آن را مورد اعتماد می‌دانند.

سیدبن طاوس، شاعر، ادیب و نقاد هم بوده است، لذا ردپای ذوق ادبی او در لهوف هم قابل مشاهده است. همچنین بیان کتاب لهوف بسیار نرم بوده به گونه ای که می توان آن را به صورت مرثیه خواند.

این کتاب با یک شیوه ی داستانی نوشته شده است. سید، چاشنی های شعری خود را درجای جای کتاب آورده به گونه ای که کمتر صفحه ای از کتاب است که یک شعر در آن نباشد.

آشنایی با منابع معتبر شیعه: تبریزی عبدالکریم، اللهوف علی قتلی الطفوف، نشریه مبلغان، ص ۱۳۷، ۱۳۸، شماره ۱۵۹، آبان و آذر ۱۳۹۱ش.

سید بن طاوس در مقدمه کتاب، هدف از تألیف آن را چنین ذکر می کند: «آنچه بیش از هر چیز مرا به نوشتن این کتاب واداشت این بود؛ من چون کتاب «مصباح الزائر و جناح المسافر» را گرد آوردم دیدم که کتابی شد شامل بهترین جاهای زیارت و برگزیده ترین اعمالی که هنگام زیارت باید به جا آورد و هر کس آن کتاب را همراه داشته باشد از برداشتن چراغ دیگری برای زیارت و یا کتاب زیارت بزرگ و یا کوچک بی نیاز است؛ از همین رو خواستم که هر کس آن کتاب را با خود داشته باشد از همراه بردن مقتل برای زیارت سیدالشهدا ء نیز بی نیاز گردد؛ لذا این کتاب را تهیه نمودم که پیوست کتاب دیگرم باشد». سید بن طاوس، اللهوف فی قتلی الطفوف، ص ۱۱.

این کتاب با این که به عربی نوشته شده است؛ به جهت اهمیتی که داشته، به فارسی ترجمه شده است. این کتاب برای اولین بار در دوره صفویه و توسط عالمی به نام سید بهاء الدین مختاری ترجمه شد.

قدیمی ترین ترجمه ی لهوف، از میرزا قلی تبریزی و به نام "لجۀ الامم و حجۀ الامم" می باشد؛ و برخی ترجمه های آن: ۱- ترجمه ی سیداحمد فهری زنجانی به نام "آه سوزان بر مزار شهیدان".

۲- ترجمه ی محمد طاهر دزفولی به نام "سوگ نامه ی کربلا" ۳- ترجمه ی محمد محمدی اشتهاردی به نام "غمنامه ی کربلا".

این کتاب دارای بخش های ذیل است:

۱- مقدمه؛ شامل مطالبی در عظمت واقعه عاشورا، مقام امام حسین علیه السلام و ارزش گریه و عزاداری بر آن حضرت، بیان انگیزه نگارش کتاب توسط مؤلف.

۲- مسلک اول: این بخش پیرامون تولد و زندگی امام حسین علیه السلام تا قبل از واقعه عاشورا است.

۳- مسلک دوم: این بخش، اصلی ترین قسمت کتاب است که شامل وقایع روز عاشورا تا زمان شهادت امام حسین علیه السلام می شود.

۴- مسلک سوم: وقایع بعد از شهادت امام از عصر عاشورا و فرستادن اسیران و سر شهدا و به کوفه آغاز شده و ماجرای اسارت اهل بیت تا برگشت آنان به مدینه را بیان می کند. پس از آن نیز به حالات امام سجاد علیه السلام در فراق پدرشان اشاره شده است.

به جهت مقتل خوانی، مناسب ترین مقتل است و هیچ کتابی از این جهت بر آن ارجح نیست. **لذا به ذاکران توصیه می شود از این کتاب جهت خواندن مرآتی استفاده نمایند.**

لهوف کتابی شیرین، تأثیرگذار، روان و رویکرد آن اشک انگیزی و تأثر انگیزی است، در پی طرح درس ها، عبرت ها و مسائل عرفانی نیست. گرچه گاه برخی درس ها و ظرائف کربلا غیرمستقیم در آن مطرح می شود.

شرح حال ابن طاووس (رحمه الله علیه)

- ۱- سید رضی الدین، علی بن موسی بن جعفر بن طاووس مشهور به سید بن طاووس (۵۸۹-۶۶۴ق)، از عالمان دینی شیعه.
- ۲- نویسنده کتاب هایی چون المهمات و التتمات، کشف المحجّة لثمره المهجّة، مصباح الزائر و جناح المسافر، الملهوف علی قتلی الطفوف مشهور به لهوف و مهج الدعوات و منهج العبادات؛ که تأثیر مهمی در فرهنگ شیعه داشته اند.

- ۳- از نوادگان امام حسن مجتبی علیه السلام و امام سجاد علیه السلام می باشند.
- ۴- استاد بزرگانی چون علامه حلی و شیخ یوسف سدیدالدین، پدر علامه حلی هستند.
- ۵- او به سبب سجایای اخلاقی بسیار، تقوا و مراقبه فراوان، حالات عرفانی و کراماتش به جمال العارفين و سيد المراقبين معروفند.
- ۶- در نسلهای بعد به صاحب الکرامات معروف شد. او خود از حوادث معجزه آسایی که برایش رخ داده مواردی را نقل می کنند.
- ۷- در شهر حله، شهر علم و اجتهاد رشد یافتند و از محضر پدر بزرگوارش بهره کافی بردند و همانطور که خود می گویند: پدر و نیز جدّ وی (ورّام) بیشترین نفوذ را بر وی در سالهای رشدش داشته اند و به او فضیلت، تقوی و تواضع را یاد داده اند.
- ۸- گزارش شده که با امام زمان عجل الله تعالی فرجه در تماس مستقیم بوده است.
- ۹- گفته می شود که علم به (اسم اعظم) به او اعطاء گردید اما اجازه اینکه آن را به فرزندانش بیاموزد، داده نشد. ابن طاوس به فرزندانش می گوید که (اسم اعظم) همچون مروایدهای درخشان در نوشته های وی پراکنده بوده و آنان با خواندن مکرّر آنها، می توانند آن را کشف کنند.
- ۱۰- تقوای ابن طاوس از بسیاری از عبارات تالیف او می درخشد... ابن طاوس کفن خود را آماده کرده و به آن خیره می شد و روز رستاخیز را در پیش چشم خود مجسم می کرد. دلمشغولی او به مرگ، از عبارات مختلف (کشف المحجّه) به دست می آید.
- ۱۱- علامه طباطبایی - صاحب تفسیر المیزان - در منهج عرفانی هم به دو نفر از بزرگان امامیه بسیار اهمیت می دادند: یکی سید علی بن طاوس - رضوان الله علیه - و همچنین کتاب معروف ایشان موسوم به (اقبال) که مشحون از اسرار اهل بیت

علیهم السّلام است ، اهمیّت فوق العاده می دادند. دیگری سید بحرالعلوم ، که هر دو به تواتر حکایات به محضر مبارک حضرت ولی عصر - ارواحنا له الفداء - شرفیاب گردیده اند.^۱

نظر بزرگان درباره کتاب «اللهوف»:

۱- آیت الله شیخ جعفر شوشتری (متوفی ۱۳۰۳ هـ ق) درباره ابن طاوس ، می فرماید:... و بدان که در نقل مراثنی ، از آن جناب ، معتبرتر نداریم . در جلالت قدر، مثل ایشان کم است .

۲- شهید محراب آیت الله سید محمد علی قاضی تبریزی می فرماید: کتاب لهوف سید ابن طاوس - رحمه الله علیه -، نقلیاتش بسیار مورد اعتماد است و در میان کتب مقاتل کتاب مَقْتَلی به اندازه اعتبار و اعتماد به آن نمی رسد و در اطمینان بر آن کتاب در ردیف اول کتب معتبره مقاتل قرار گرفته است.^۲

۳- رهبر معظم انقلاب حضرت آیت الله خامنه ای -مدظله العالی - در خطبه های نماز جمعه تهران چندین مرتبه از روی همین کتاب مقتل ابن طاوس ، ذکر مصیبت خوانده است - در نماز جمعه مورخ ۷۷/۲/۱۸ مصادف با یازدهم ماه محرم ۱۴۱۹ هـ ق ، چنین

^۱ رجوع کنید: نگری، محمدرضا، عاشورا نگاران، پژوهش و تحقیقی در منابع، مقاتل و مآخذ عاشورایی، صص ۴۰-۴۵.

غروی نایینی، نهله، محدثات شیعه، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، (چاپ دوم)، ۱۳۸۶ ش.

آقابزرگ، طبقات اعلام اشیعه.

^۲ سیدمحمدعلی قاضی، تحقیق در اول اربعین حضرت سیدالشهداء، ص ۷، چاپ سوم، ۱۳۶۸

فرمودند: من امروز می خواهم از روی مقتل ابن طاوس که کتاب (لهوف) است چند جمله ذکر مصیبت کنم و چند صحنه از این صحنه های عظیم را برای شما عزیزان بخوانم ، البته این مقتل بسیار معتبری است . ابن طاوس - که علی بن طاوس باشد - فقیه ، عارف ، بزرگ ، صدوق ، موثق ، مورد احترام همه و استاد فقهای بسیار بزرگی است. خودش ، ادیب و شاعر و شخصیت خیلی برجسته یی است . ایشان اولین مقتل بسیار معتبر و موجز را نوشتند. البته قبل از ایشان مقاتل زیادی است . استادشان (ابن نما) مقتل دارد، شیخ طوسی مقتل دارد، دیگران هم دارند، مقتلهای زیادی قبل از ایشان نوشته اند؛ اما وقتی (لهوف) آمد، تقریبا همه مقاتل ، تحت الشعاع قرار گرفت . این مقتل بسیار خوبی است ؛ چون عبارات ، بسیار خوب و دقیق و خلاصه انتخاب شده است .

سوالات مسأله مثل خوانی:

- (۱) روایتی از امام باقر علیه السلام در فضیلت گریه بر مصائب ابا عبدالله الحسین علیه السلام نقل کنید؟
- (۲) فرمایش ابا عبدالله علیه السلام در برابر پیشنهاد به ظاهر خیر خواهانه مروان چه بود؟ متن عربی را بنویسید.
- (۳) طبق روایت امام صادق علیه السلام پس از واقعه جانشوز کربلا، امام سجاد علیه السلام چگونه عزاداری می کرد؟
- (۴) تفسیر صحیح آیه شریفه: «و لا تُلقوا بِأَیدیْکُم إلی التُّهْلُکَهِ» را طبق روایت امام صادق علیه السلام بیان کنید.

۵) امام سجّاد علیه السلام در جواب پیرمردی که در شام، اهل بیت علیهم السلام را

شمامت کرد، به کدام آیه های قرآن استناد کردند؟

۶) جناب مسلم بن عقیل در برابر دستگیری هانی بن عروه چه اقدامی کرد و عبیدالله

بن زیاد چه حيله ای به کار بست؟

۷) این سخن را ترجمه کرده و بنویسید که اباعبدالله علیه السلام چه زمانی این

سخنان را فرمودند؟

«خُطُّ الْمَوْتُ عَلَى وُلْدِ آدَمَ مَخَطَّ الْقِلَادَةِ عَلَى جِيدِ الْفَتَاهِ، وَ مَا أَوْلَهُنَّ إِلَى

أَسْلَافِي إِشْتِيَاقَ يَعْقُوبَ إِلَى يَوْسُفَ»

۸) لحظات آخر اباعبدالله الحسين علیه السلام را به اختصار بیان کنید؟

۹) قیس بن مصهر صیداوی چه ماموریتی داشت و سرانجامش چه شد؟ خلاصه

بیان شود.

۱۰) ولید بن عتبه حاکم مدینه، پس از رسیدن نامه یزید، چه کرد؟

۱۱) امام حسین علیه السلام هنگام ورود به کربلا در تسکین خواهران و دختران شان

چه فرمودند؟

۱۲) به نظر سید بن طاووس رحمه الله علیه یکی از دلایل بردن زنان و کودکان

توسط اباعبدالله الحسين علیه السلام به کربلا چه می تواند باشد؟

۱۳) سه حاجت حضرت زین العابدین علیه السلام از یزید ملعون چه بود و جواب

یزید چه بود؟

۱۴) این سخنان از کیست و در چه موقعیتی بیان شده است:

«فَأْتَيْنَاهُمْ لِنَأْمُرَ فِيهِمْ بِالْمَعْرُوفِ وَنَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ وَنَدْعُوهُمْ إِلَى حُكْمِ الْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ وَكُنَّا أَهْلُ ذَلِكَ كَمَا أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ».

۱۵) چرا اباعبدالله علیه السلام روز تاسوعا را از لشکر کوفیان مهلت خواست و

جنگ را به تأخیر انداخت؟

۱۶) هنگامی که اباعبدالله علیه السلام خواب خود در شب عاشورا را بیان کردند،

حضرت زینب سلام الله علیها چه عکس العملی نشان دادند و جواب امام حسین

علیه السلام چه بود؟

۱۷) چرا امام حسین علیه السلام پیشنهاد جناب محمد بن حنفیه را درباره رفتن به

یمن نپذیرفت؟

۱۸) این سخنان را ترجمه کنید و بگویید از کیست و در چه موقعیتی گفته شده

است:

«وَاللَّهِ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ؛ لَوْ دَدْتُ أَنِّي قُتِلْتُ ثُمَّ نُشِرْتُ أَلْفَ مَرَّةٍ وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ

دَفَعَ الْقَتْلَ عَنْكَ وَعَنْ هَوَآءِ الْفِتْيَةِ مِنْ إِخْوَانِكَ وَوَلَدِكَ وَأَهْلِ بَيْتِكَ».

۱۹) چگونه شد که حرّ بن یزید ریاحی توبه کرد و هنگام مواجهه با ابا عبدالله علیه السلام چه گفت؟

۲۰) ابن زیاد ملعون گزارش واقعه کربلا را به چه کسانی نوشت و آنها چه کردند؟

۲۱) سوید بن عمرو بن اَبی المطاع که بود و سرانجامش چه شد؟

۲۲) این شعر را ترجمه کرده و بگویید در حقّ چه کسی سروده شده است؟

أَحَقُّ النَّاسِ أَنْ يُبَكِّيَ عَلَيْهِ
فَتَى أَبِكِيَ الْحُسَيْنِ بِكَرْبَلَاءِ

۲۳) امام حسین علیه السلام چه زمانی از مدینه خارج شد و تا چه زمانی در مکه حضور

داشتند و چه زمانی از مکه به سمت کربلا حرکت کردند؟

۲۴) نوحه سرایی جانگداز امّ المصائب حضرت زینب سلام الله علیها بر سر کشتگان

کربلا را نقل کنید.

۲۵) مردم مدینه در مواجهه با خبر شهادت امام حسین علیه السلام و عترت و

یارانشان، چه کردند؟

۲۶) جواب حضرت اَبوالفضل العباس علیه السلام در برابر امان نامه شمر ملعون چه

بود؟

۲۷) کسانی که بر بدن مطهر امام حسین علیه السلام اسب دواندند چه سرانجامی

داشتند؟

۲۸) حضرت زینب سلام الله علیها در اولین خطبه خود در کوفه، چه نفرین هایی بر

مردم کوفه کرد؟

۲۹) بشیر بن جذلم خبر شهادت جانسوز اباعبدالله علیه السلام و یارانش را چگونه به

مردم مدینه رساند؟

۳۰) این سخنان از کیست و در چه موقعیتی گفته شده است؟ ترجمه کنید.

«أما عَلِمَتْ أَنَّ الْقَتْلَ لَنَا عَادَةٌ وَ كَرَامَتُنَا الشَّهَادَةُ؟»

۳۱) حضرت زینب سلام الله علیها در پاسخ ابن زیاد ملعون - که گفت: دیدی خدا

با برادر و خاندانت چه کرد؟ چه فرمودند؟

۳۲) جون غلام ابوذر هنگام اذن گرفتن برای جنگ، چه سخنانی به امام حسین

علیه السلام گفت؟

۳۳) عبدالله بن عقیف ازدی که بود و در جواب ابن زیاد چه گفت؟

۳۴) حضرت سکینه سلام الله علیها در شهر شام چه خوابی دیدند؟

۳۵) بزرگان بصره در برابر فرستاده امام حسین علیه السلام - سلیمان - چه نوع

برخوردهایی را نشان دادند؟

درناه حضرت صاحب الامر (عجل الله تعالی فرجه) موفق باشید.